

YHDENVERTAISUUS
VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

26.11.2021

VTDno-2021-1535

Hälsocentralerna i Finland

Rekommendation om att göra en rimlig anpassning enligt 15 § i diskrimineringslagen för att garantera tillgången till coronaintyg för personer med funktionsnedsättning

Bakgrund

Diskrimineringsombudsmannen är en självständig och oberoende myndighet, vars huvudsakliga uppgift är att övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen (1325/2014) på det sätt som föreskvis i den nämnda lagen och allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering. (lag om diskrimineringsombudsmannen (1326/2014) 3 §).

Diskrimineringsombudsmannen har underrättats om att det varit orimligt besvärligt och tidskrävande för personer med funktionsnedsättning att få coronaintyg. Till exempel har en del inte tillgång till Mina Kanta på grund av att de inte har bankkoder, vissa har inte tillgång till dator eller så hindrar oförmåga att läsa användningen av dator. I alla hälsocentraler är det inte för tillfället möjligt att få ett coronaintyg utan dröjsmål, utan separat tidsbokning, då väntetiden kan vara lång.

Diskrimineringsombudsmannen konstaterar att hälsocentralerna ska göra rimliga anpassningar enligt 15 § i diskrimineringslagen för att garantera att ett coronaintyg är tillgängliga också för personer med funktionsnedsättning.

Rekommendation

Ombudsmannen rekommenderar att när en person med funktionsnedsättning eller en assistent till en person med funktionsnedsättning begär ett coronaintyg från hälsocentralen, ska ett coronaintyg utan dröjsmål och utan tidsbokning skrivas ut för personen från Mina Kanta. På begäran ska ett intyg också sändas per post avgiftsfritt till en person med funktionsnedsättning.

Med person med funktionsnedsättning avses här en person som på grund av sina långvariga funktionsnedsättningar inte har möjlighet eller har orimligt

svårt att på egen hand få ett coronaintyg från Mina Kanta, till exempel därför att nätbankskoder eller ett annat instrument för stark elektronisk identifiering inte beviljas till hen eller därför att användning av ett sådant instrument inte är möjlig på egen hand, liksom också en person för vilken det är omöjligt eller orimligt svårt att hämta ett coronaintyg från hälsocentralen på grund av hens långvariga funktionsnedsättningar.

Detta skulle möjliggöra att en person med funktionsnedsättning på jämlikt sätt med andra kunde delta i evenemang där coronaintyg förutsätts. Ombudsmannen understryker att **ovan beskrivna praxis** som gäller rimliga anpassningar **borde träde i kraft utan dröjsmål**, då det vore vore möjligt att få coronaintyg utan oskäligt dröjsmål.

Lagstiftning

Enligt 2 § i diskrimineringslagen tillämpas lagen på såväl offentlig som privat verksamhet. Lagen tillämpas dock inte på verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet och inte heller på religionsutövning.

Enligt 5 § i diskrimineringslagen har myndigheterna en skyldighet att främja likabehandling i deras verksamhet och vidta åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

I diskrimineringslagen förbjuds diskriminering. Enligt 8 § i diskrimineringslagen är diskriminering förbjuden bland annat utifrån ålder, funktionsnedsättning, hälsotillstånd eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan. Förutom direkt och indirekt diskriminering är även vägran att göra rimliga anpassningar diskriminering enligt lagen i fråga.

Enligt 15 § i lagen ska myndigheter, utbildningsanordnare, arbetsgivare och de som tillhandahåller varor eller tjänster göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs i det enskilda fallet för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra utträta ärenden hos myndigheter och få utbildning och arbete samt varor och tjänster som tillhandahålls allmänheten samt att klara av sina arbetsuppgifter och avancera i arbetet. Vid bedömningen av vilka anpassningar som är rimliga beaktas förutom behoven av personer med funktionsnedsättning även den i 1 mom. avsedda aktörens storlek och ekonomiska ställning, arten och omfattningen av aktörens verksamhet, de uppskattade kostnaderna för anpassningarna och stöd som kan fås för åtgärderna.

I artikel 9.1 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (27/2016) konstateras det att för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att leva oberoende och att fullt ut delta på alla livets områden, ska konventionsstaterna vidta ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik (IT) och -system samt till andra anläggningar och tjänster som är tillgängliga för eller erbjuds allmänheten både i städerna och på landsbygden. Dessa åtgärder, som innefattar identifiering och undanröjande av hinder och barriärer mot tillgänglighet, tillämpas på bland annat: a) byggnader, vägar, transportmedel och andra inom- och utomhusanläggningar, däribland skolor, bostäder, vårdinrättningar och arbetsplatser; b) information, kommunikation och annan service, däribland elektroniska tjänster och räddningstjänster.

Diskrimineringsombudsmannen

Kristina Stenman

Inspektör

Toni Tuomi